

Post Raan

ten pro 11/11

RAADSAGENDA

gemeente Rheden

gemeente Overbetuwe

Raadsbrief 'Intergemeentelijk Werken', december 2011

Geachte Raadsleden,

Zoals u bekend hebben de gemeentesecretarissen van Arnhem, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum en Rheden in april 2010 het initiatief genomen om te bezien op welke terreinen en op welke wijze het 'intergemeentelijk werken' concreet vorm en inhoud kan worden gegeven. Een proces, dat zich kenmerkt door de trefwoorden 'visie', 'gestructureerde aanpak', 'centrale regie', 'acceleratie' en 'resultaatgerichtheid'. Het lijkt ons als Colleges van B&W van de vijf gemeenten goed om u, in aansluiting op de Raadsbrief die u met betrekking tot dit onderwerp in februari hebt ontvangen, te informeren over de actuele stand van zaken.

Visie op intergemeentelijke samenwerking

Bij de start van het proces is geconstateerd dat het op dat moment wenselijk noch noodzakelijk was om te beschikken over een tot in detail uitgekristalliseerde gezamenlijke visie op het fenomeen intergemeentelijke samenwerking. De praktijk van het openbaar bestuur leert dat succesvolle, structurele samenwerking 'moet groeien' en vooraf niet dient te worden 'belast' met een eenduidig en scherp beeld van de toekomst op de lange termijn. De ervaringen met en de resultaten van de samenwerking op de als eerste geselecteerde taakvelden, dienen ons inziens nadrukkelijk een rol te spelen bij het in een later stadium ontwikkelen, completeren en aanscherpen van een gezamenlijke visie op deze samenwerking en mogelijk toekomstperspectief voor de langere termijn.

Het bovenstaande neemt niet weg dat als startpunt van het samenwerkingsproces een aantal essentiële uitgangspunten, criteria en randvoorwaarden is geformuleerd, te weten:

- Intergemeentelijke samenwerking vormt een essentieel middel om de kwaliteit, continuïteit en beschikbaarheid van onze dienstverlening ook op termijn te kunnen garanderen. Daarmee weten we de kwetsbaarheid die zich in onze organisaties voordoet en in de toekomst naar verwachting nog in sterkere mate zal voordoen, te voorkomen.
- Intergemeentelijke samenwerking vormt een essentieel middel om talentvolle en kwalitatief goede tot uitstekende medewerkers in onze organisaties een wenkend perspectief te bieden. Het is daarmee een onmisbaar element in ons antwoord op de te verwachten schaarste op de arbeidsmarkt.
- Intergemeentelijke samenwerking stelt ons in staat onze werkprocessen efficiënt te organiseren en doublures te voorkomen en levert op die wijze een bijdrage aan onze gemeentelijke bezuinigingsdoelstellingen.
- De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de beleidsvoorbereiding, -ontwikkeling en -uitvoering blijft bij de individuele gemeenten. Dat neemt vanzelfsprekend niet weg dat zich ook hier in onze ambtelijke voorbereiding mogelijkheden voordoen om zaken gezamenlijk op te pakken en te voorkomen dat het bekende wiel 'op vijf plaatsen tegelijk wordt uitgevonden'.
- Met de onderhavige intergemeentelijke samenwerking wordt niet beoogd een gemeentelijke herindeling te realiseren.

De grondhouding waarmee de gemeenten in het onderhavige proces participeren is destijds getypeerd als 'vrijblijvend noch verplichtend'; zij spraken de wens uit in beginsel deel uit te willen maken van de beoogde intergemeentelijke samenwerking, vanzelfsprekend tenzij zich goed te motiveren feiten of omstandigheden voordoen om dat (op onderdelen) niet te doen. Op de vraag of en zo ja in welke mate het perspectief van destijds door de inmiddels opgedane ervaringen is veranderd, wordt in het verloop van deze Raadsbrief nader ingegaan.

De resultaten tot op heden

In de zomer van 2010 heeft een selectie van mogelijke kansrijke en prioritaire taakvelden plaatsgevonden, die in aanmerking komen voor een vorm van samenwerking. Daarbij zijn die

taakvelden waarop binnen andere regionale samenwerkingsverbanden reeds succesvol werd en wordt samengewerkt, buiten beschouwing gelaten.

Nogmaals wordt benadrukt, dat we ons bij de selectie van taakvelden volledig hebben geconcentreerd op taken met een sterk uitvoerend karakter (bedrijfsvoering), waarbij het gemeenten vanzelfsprekend vrij staat om indien gewenst ook de beleidsontwikkeling eventueel gezamenlijk op te pakken.

De stand van zaken met betrekking tot de eerste taakvelden die vervolgens nader zijn onderzocht, kan kernachtig als volgt worden weergegeven:

Regionale Interim-pool

Op 1 januari 2011 is de zogeheten Regionale Interimpool (www.regiointerimpool.nl) van start gegaan. Vanuit deze pool worden inmiddels projecten uitgevoerd in alle vijf gemeenten. De kwaliteit van de betreffende projectleiders wordt door ons als goed tot uitstekend ervaren en het behoeft geen betoog dat op deze wijze besparingen op externe inhuur worden gerealiseerd. In 2011 voert de Regionale Interimpool ruim 50 opdrachten voor de vijf gemeenten uit, variërend van het projectmanagement voor de mogelijke regionalisering van de uitvoerende taken op het terrein van Sport tot het interim management van de afdeling Wonen van de gemeente Arnhem. Er wordt over 2011 een positief financieel resultaat geprognoseerd. Evenzeer van belang achten wij het feit dat onze medewerkers binnen de vijf gemeenten op deze wijze een flexibele en dynamische werkomgeving wordt geboden en de onderlinge leereffecten groot zijn.

Sport

We beogen te komen tot een intergemeentelijke sportorganisatie die zich ten behoeve van de sport en de sporter volledig concentreert op het dagelijkse beheer, onderhoud en exploitatie (mogelijk inclusief de daadwerkelijke uitvoering van sportactiviteiten, bijvoorbeeld de uitvoering van het breedtesportbeleid) van onze gemeentelijke sportvoorzieningen. Met een verregaande samenwerking bij deze uitvoerende taken wordt beoogd de kwaliteit van de uitvoering (verder) te verbeteren, de continuïteit van de dienstverlening te garanderen, de flexibele inzetbaarheid van personeel te vergroten en de efficiëntie van de bedrijfsvoering te verhogen. Uitgangspunt is en blijft dat de beleidsbepaling bij elk van de deelnemende gemeenten blijft. Bij het verder vorm en inhoud geven van de samenwerking is er daarom voor gekozen eerst een gedeeld beeld te creëren over de meerwaarde en het doel van een intergemeentelijke sportorganisatie bij zowel de bestuurders als het management. Dat geldt ook voor de onderdelen waarop wordt samengewerkt. Deze eerste stap zal leiden tot een startdocument (februari 2012), waarin de criteria en uitgangspunten worden beschreven waaraan de Intergemeentelijke Sportorganisatie moet voldoen. Dit document zal aan de Colleges van B&W ter besluitvorming worden voorgelegd. Op grond van de gezamenlijk criteria kan vervolgens worden onderzocht hoe en in welke vorm samenwerking gestalte kan krijgen. Dit leidt tot een document (mei/juni 2012) met toepasbare samenwerkingsvormen, inclusief hun voor- en nadelen. De uiteindelijk gekozen samenwerkingsvorm wordt tot slot uitgewerkt in een concreet samenwerkings-/bedrijfsplan (eind 2012), aan de hand waarvan na bestuurlijke besluitvorming gestart kan worden met de feitelijke implementatie.

Inkoop en Aanbesteding

Een onderzoek naar de wenselijkheid en mogelijkheden om per 1 januari 2013 te komen tot een Intergemeentelijk bureau op het gebied van Inkoop en Aanbesteding nadert zijn voltooiing; een zogeheten spendanalyse maakt deel uit van dit onderzoek. Met dit proces beogen we de professionaliteit binnen onze organisaties op het gebied van Inkoop en Aanbesteding (verder) te verhogen, hetgeen onder meer zal leiden tot financiële besparingen.

Belastingen

Op het terrein van Belastingen is een koers ingezet om te komen tot een gemeenschappelijke back office, met een loketfunctie in elk der gemeenten. Arnhem, Renkum en Lingewaard (voorgenomen besluit, per 1 januari a.s.) maken reeds deel uit van deze gezamenlijke back office. Het onderzoek

naar zowel het gestalte geven van deze samenwerking als de eventuele gefaseerde deelname van Rheden en Overbetuwe, is in volle gang.

Intergemeentelijk Subsidiebureau

Sinds dit voorjaar draait vanuit het gemeentehuis van Renkum een Intergemeentelijk Subsidiebureau. Kerntaak van dit (in omvang beperkte) bureau vormt het aan de gemeenten bieden van een zodanig professionele ondersteuning, dat het totale volume aan verworven subsidiegelden (aanzienlijk) toeneemt. Daarnaast wordt het subsidiebureau geacht concrete initiatieven te ontplooien met het oog op het gezamenlijk optrekken van de vijf gemeenten bij de verwerving van provinciale, Rijks- en Europese subsidiegelden. Een eerste verkenning laat zien dat op deze terreinen substantiële resultaten worden geboekt. Aan het eind van het jaar zal op basis van een formele evaluatie worden bezien of en zo ja op welke wijze deze activiteit een vervolg wordt gegeven.

Ingenieursdiensten

Recent heeft de Stuurgroep de door leidinggevend en medewerkers zelf geïnitieerde verkenning naar de mogelijkheden voor intergemeentelijk werken binnen het werkveld 'gemeentelijke ingenieursdiensten', van harte omarmd. Dit werkveld betreft primair het realiseren van projecten in de openbare ruimte en het adviseren op het gebied van ontwikkeling en beheer.

HRM, arbeidsvoorwaarden en rechtspositie

Op het gebied van HRM, arbeidsvoorwaarden en rechtspositie onderzoeken we de mogelijkheden om te komen tot een interne arbeidsmarkt, waarbij medewerkers uit de vijf gemeenten over en weer de status van interne kandidaat verwerven. Ook de mogelijkheden om te komen tot een harmonisatie van arbeidsvoorwaarden binnen de vijf gemeenten zijn inmiddels in beeld gebracht. Daarnaast is inmiddels de praktijk dat in geval van nieuwe regelingen, zoals bijvoorbeeld de Werkkostenregeling 2012, een gezamenlijke aanpak wordt gekozen.

ICT

Op dit moment worden in opdracht van de gemeentesecretaris van Rheden, concrete samenwerkingsmogelijkheden onderzocht tussen Rheden en Arnhem, op het gebied van ICT. De kwaliteit van de ICT-dienstverlening in beide gemeenten is op dit moment goed. Echter, door de toenemende complexiteit van de ICT-voorzieningen worden de eisen die worden gesteld aan de ICT-dienstverlening steeds hoger en worden beide organisaties kwetsbaarder. De samenwerking moet daarom leiden tot een robuustere organisatie van de ICT-dienstverlening voor Rheden en Arnhem. Een projectteam werkt concrete samenwerkingsvormen uit, inclusief de aan elke vorm verbonden voor- en nadelen en de gevolgen voor verdere samenwerking met de gemeenten Lingewaard, Renkum en Overbetuwe. Deze drie gemeenten worden adequaat op de hoogte gehouden van de voortgang. Begin december wordt een adviesrapport opgeleverd.

Veranderend perspectief?

Zoals eerder aangegeven, is bij de start van dit proces van Intergemeentelijk Werken op de schaalgrootte van de vijf deelnemende gemeenten, de grondhouding getypeerd als 'vrijblijvend noch verplichtend'. Thans dient zich de vraag aan of en zo ja in welke mate het perspectief van destijds door de inmiddels opgedane ervaringen is veranderd. Dat is ons inziens het geval en wel in die zin dat wij de lopende, met de Colleges van B&W besproken trajecten zodanig kansrijk achten, dat Intergemeentelijk Werken op de schaalgrootte van 'De Vijf' een leidend principe vormt in de verdere ontwikkeling van onze gemeentelijke organisaties. We spreken daarmee uit dat taken die zich in principe lenen om in samenwerking te worden uitgevoerd en waarin door andere samenwerkingsverbanden nog niet succesvol is voorzien, als eerste onderwerp van gesprek en / of onderzoek vormen binnen 'De Vijf'.

Bestuurlijk Overleg

Tijdens het proces tot op heden is heeft intensief overleg plaatsgevonden tussen de gezamenlijke, direct betrokken portefeuillehouders en de Stuurgroep. Deze overleggen vonden zonder uitzondering plaats in 'De Hucht' te Elst en gaan dan ook door het leven als 'De Huchtsessies'. In het kader van deze sessie heeft op 13 december jl. een bijeenkomst plaatsgevonden, waaraan door de vijf (vrijwel) voltallige Colleges van B&W is deelgenomen.

Medezeggenschap

Reeds sinds geruime tijd kent de Stuurgroep in een vaste frequentie een overleg met de gezamenlijke Ondernemingsraden. Hoewel het evident is dat de formele positie van de Ondernemingsraden zich volledig beperkt tot de besluitvorming in het 'eigen' gemeentehuis, stelt de Stuurgroep het initiatief van de Ondernemingsraden om ook in een gezamenlijk overleg van gedachten te wisselen zeer op prijs en ervaart zij deze gedachtewisselingen als zinvol, constructief en plezierig.

Communicatie

Vanzelfsprekend hebben de geschetste ontwikkelingen ook de interesse van de managers en medewerkers in onze organisaties. Een open communicatie met hen is dan ook van groot belang. Mede om die reden wordt het proces ondersteund door middel van de website www.intergemeentelijkwerken.nl. Ook Raadsleden kunnen via deze site toegang verkrijgen tot alle daarop weergegeven informatie.

Tenslotte

Wij hebben gemeend u door middel van deze Raadsbrief uitvoerig bij te praten over de ons inziens uitermate interessante ontwikkelingen die zich op het gebied van het Intergemeentelijk Werken op de schaalgrootte van 'De Vijf' voordoen. Hoewel u als Raad, gezien het feit dat het zich hier op uitvoerende taken / bedrijfsvoering concentreert, formeel geen rol heeft, willen wij u graag adequaat op de hoogte houden van de voortgang. Mochten er in het proces stappen worden gezet die uw bevoegdheden raken, dan zullen wij de betreffende stappen vanzelfsprekend ter besluitvorming aan u voorleggen.

Namens het College van B&W / de Colleges van B&W,

De burgemeester / de burgemeester:

De gemeentesecretaris / de gemeentesecretarissen: